

אוניברסיטת תל-אביב הפקולטה לאמנויות ע"ש יולנדה ודוד כץ

סמל ראשון

יהודה חן ציון

נפל כ"א בתשרי תשל"ד (17.10.1973)
בן 22 בנופלו

חיל שריון

יהודה-אריה, בן מלטיה ואליהו, נולד ביום כ"ב בניסן תשי"א (27.4.1951) ברמת-גן. הוא נקרא על שם דודו ז"ל, אחי אביו שהיה מפקד מחלקת חי"ש שהוטסה מתל-אביב לעזרת מגיני גוש-עציון הנצור ונפל בקרב ביום ד' באייר תש"ח, ערב קום המדינה. כשהיה אריה בן שנה עברה משפחתו להתגורר במושב חמד. הוא למד תחילה בבית-הספר הממלכתי-דתי במושב ואחר-כך בבית-הספר היסודי "מוריה" בתל-אביב. לבסוף למד בישיבה התיכונית "נחל-יצחק" בנחלים, במגמה הריאלית ועמד בהצלחה בבחינות הבגרות. אריה גדל וחונך ברוח המסורת היהודית ורעיונות התנועה הציונית. השילוב של ערכי יהדות עם ציונות, ייחד את הבית שגדלו בו. סבו וסבתו מצד אביו ומצד אמו, שהגיעו ארצה עם עולי העלייה השנייה והשלישית, הקימו בית שחברו בו יחד ערכי הדת היהודית והאמונה באלהי ישראל, עם האמונה בתחיית העם בארצו ובתקומת המדינה היהודית. בני המשפחה היו שותפים למפעל העלייה לארץ ישראל ולמאבק על תקומת המדינה. אריה גדל באווירה זו, ספג ערכים אלה ועל-פיהם פעל ולאורם חי. ימי ילדותו עברו עליו במושב חמד, בחצר גדולה בין חלקות שדה מוריקות. הוא היה הבן הבכור להוריו ויחד עמם התנסה בקשיים ובמכשולים שנערמו בדרכו של מושב צעיר, אשר ניסה להתבסס ולשגשג, בשנותיה הראשונות והקשות של מדינת ישראל. אריה, שנקרא בפי כל - אריק, התגלה כנער עירני ומפותח. הוא היה תלמיד מצטיין, מהיר תפיסה ובעל מחשבה שיטתית ובהירה. בזכות תכונות אלו עלה בידו לסיים בהצלחה את לימודיו בבית-הספר ובישיבה התיכונית. כן היה בעל נפש רגישה ועדינה וניחן בתכונות של אמן. כשהיה בן עשר השתתף לראשונה בחוג לציור ומאותו רגע נמשך לתחום אמנות זה והצליח להביע את רגשותיו בציורים. הוא היה חבר בתנועת הנוער "בני עקיבא" וכשלמד בישיבה בנחלים היה מדריך בסניף התנועה בלוד ובמושב חמד. הוא אהב את ארצו והרבה לצאת לטיולים ולספורים. בכל עת שנזדמנה לו היה יוצא לתור נופים חדשים ומחפש פינות נוי והדר.

אריה גויס לצה"ל במחצית מאי 1969 והוצב לשרת בחיל השריון. לאחר סיום הטירונות השלים קורס תותחנות טנקים כחניך מצטיין, ונשלח לשרת בגדוד טנקים, בגזרה הדרומית של תעלת סואץ. במרס 1970, בעת מלחמת ההתשה, נפגע תוך כדי סיור לאורך התעלה. על נסיבות פציעתו סיפר כתב העלון "טורי האוגדה", שיצא לאור ביוני 1971: "...מולי יושב בחור ושותק, אך מורגש שיש לו מה לספר. החבר'ה פונים אליו: חן-ציון ספר, ספר איך נפצעת. חן-ציון מספר: פעם ערכנו סיור סוללה ועלינו על מארב של המצרים. המשכנו לנסוע ופתאום ספג הטנק פגז בצד שמאל של הצריח. לא ידעתי מה קורה אתי אך אחרי רגע מצאתי את עצמי בצורה מוזרה, כשראשי כפוף ומסביבי עשן רב. ירדתי מן הטנק ואחרי ירד גם החובש והתחיל לטפל בי... איפה נפצעתי? בידיים, בפנים, ברגליים. ומסביב ברד של כדורים. דבר כזה עוד לא ראיתי. פינו אותי למעוז ושם קבלתי טיפול רפואי. שמעתי איך מזמינים הליקופטר לפינוי הנפגעים ואמרת: יופי, אטוס פעם ראשונה בחיי בהליקופטר. אחרי שלושה שבועות חזרתי ליחידה". אכן אריה חזר ליחידה עוד בטרם הגלידו פצעיו, והוא מדדה על רגלו ונעול סנדלים. הוא סיים בהצטיינות קורס מש"קי קשר ושב אל היחידה בגזרת התעלה, כדי להמשיך בשירות הצבאי.

בתחילת מאי 1972 שוחרר אריה מהשירות הסדיר והוצב ליחידת מילואים של חיל השריון. לאחר השחרור החל לעבוד בחברת הביטוח "מגדל" כסוקר בטיחות. הוא למד בחוג לכלכלה, בפקולטה למדעי הרוח של אוניברסיטת "בר-אילן", וסיים בהצלחה את שנת הלימודים הראשונה. באותו זמן גם החזיק במשרה מלאה בחברת הביטוח ומילא את חובותיו החברתיות והמשפחתיות בשלוות נפש וברוח טובה, כפי שהעיד עליו אחד ממחנכיו: "ברוך כשרונות, ישר דרך ומצניע לכת". בשעת תפילת הנעילה, ביום הכיפורים תשל"ד, נקרא ליחידתו שנשלחה ללחום בקרבות הבלימה נגד המצרים בסני. בקרב הקשה שהתחולל מול "החווה הסינית" ביום כ"א בתשרי תשל"ד (17.10.1973), נפגע הטנק שלו מטיל שנורה על-ידי האויב והוא נהרג תוך כדי שהוא מטעין את התותח לירי. הוא הובא למנוחת-עולמים בבית-העלמין בהר-הרצל בירושלים. השאיר אחריו הורים, ארבעה אחים ואחות. לאחר נופלו הועלה לדרגת סמל-ראשון.

במכתב תנחומים למשפחה השכולה כתב מפקד היחידה: "בנכם סמ"ר יהודה אריה חן-ציון שירת ביחידת שריון ויצא לקרב כטען בטנק. בנכם גילה אומץ לב, תושייה וקור רוח בלחימה נגד טנקי האויב ומערכי חי"ר באזור מעוז "טלביזיה". דמותו של סמ"ר יהודה תחרט לעד בזכרוננו, חבריו לנשק".

מתוך: יזכור... ת"א, משרד הביטחון – ההוצאה לאור, 1995.

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה לאמנויות ע"ש יולנדה ודוד כץ

הוריו תרמו לזכרו ספר-תורה לבית-כנסת; חבריו לספסל הלימודים בישיבה הנציחו את זכרו ואת חבריו תלמידי ישיבת "נחל יצחק", שנפלו במלחמת יום-הכיפורים, בספר-תורה שנתרם לבית-הכנסת בישיבה; גם מושב חמד הנציח את זכר יהודה-אריה בקריאת בית-העם על-שמו.

אוניברסיטת תל-אביב
הפקולטה לאמנויות ע"ש יולנדה ודוד כץ

